2017-09-08

TJÄNSTESKRIVELSE UBN 2017/106

Utbildningsnämnden

Tertialbokslut 2 år 2017, utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar fastställa tertialbokslut 2, januari-augusti för år 2017.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på **34 584 tkr** för perioden januari – augusti 2017.

Det sammanvägda överskottet beror till största delen på färre barn och elever i förhållande till befolkningsprognosen och därmed budget. Osäkerheten kring antalet nyanlända barn och elever samt att mer stödinsatser via individresurser i likvärdighetsgarantin beviljats för hösten 2017 än under våren 2017 och befolkningsprognos augusti 2017 ligger till grund för lagd årsprognos som visar ett överskott på **23 000 tkr** för år 2017.

Verksamhetsresultat

Fokusområden

De nyckeltal som redovisas är resultaten från skolvalet och resultatredovisningen av förskoleklass och grundskola våren 2017. Resultatredovisningen visar att Nackas grundskoleelever fortsätter att ha goda resultat. Meritvärdet i årskurs 9 ligger på en hög nivå, liksom andelen elever som blev behöriga till gymnasieskolan, även om andelen fortsatt att minska något sedan föregående år. Totalt var det 76 elever som inte blev behöriga till gymnasieskolan när de gick ut årskurs 9. Resultaten i årskurs 3 och 6 ligger ungefär på samma nivå som tidigare, med en viss nedgång i matematik.

En viktig händelse varje år är skolvalet och i år har utbildningsenheten på försök tillhandahållit underlag för rektorernas beslut om skolplacering i grundskolan. Utvärderingen som sedan gjordes resulterade i att utbildningsnämnden beslutade att införa en permanent central antagningsprocess och gav utbildningsdirektören i uppdrag att utreda hur organisationen för detta ska se ut avseende systemstöd, personella resurser, samverkan med Välfärd skola och fristående skolor i kommunen.

Bästa utveckling för alla

För att nå det övergripande målet "Bästa utveckling för alla" kommer utbildningsnämnden att fokusera på att alla barn och elever som går i förskola eller skola i Nacka utvecklas maximalt och även stimuleras till nyfikenhet och lust att lära. Fokusområdet utgår ifrån områden i förskolans och skolans läroplaner som Utveckling och lärande/Kunskaper och Barns inflytande/Elevers ansvar och inflytande.

Arbete för att nå måluppfyllelse

För att följa upp att alla barn och elever utvecklas maximalt kommer andelen elever i årskurs nio som blir behöriga till gymnasieskolan respektive andelen avgångselever som får gymnasieexamen att användas som indikatorer.

För att följa upp att alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära kommer resultaten från enkäter till föräldrar (förskola och grundskola) och elever (grund- och gymnasieskolan) att användas. Föräldrars bedömning av barnens inflytande och elevers uppfattning av inflytande kommer att bedömas på samma sätt.

Därutöver kommer externa bedömningar av förskolors och skolors kvalitet att användas. Sådana kvalitetsbedömningar sker varje år för ett urval av förskolor och skolor, totalt cirka 20 stycken per år, genom observationer i verksamheterna av förskollärare, lärare och skolledare från andra kommuner inom ramen för samarbetet "Våga visa".

Alla barn och elever utvecklas maximalt

Grundskola

Jämfört med förra året har meritvärdet i årskurs 9 ökat svagt, medan andelen elever som blev behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram minskat något. Det genomsnittliga meritvärdet var 266 för samtliga elever som gått i skolor i Nacka våren 2017, två poäng högre än året innan. Flertalet skolor har höga meritvärden, men två mindre fristående skolor ligger lågt, varav den ena är en resursskola.

 Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
Genomsnittlig betygsnivå – Grundskola		264	266	265	T2

Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära

Förskola

Andelen föräldrar som anser att förskolan stimulerar och att barnen tankar och intressen tas tillvara har ökat något jämfört med föregående år. Det ligger även på/över genomsnittet för kommuner som har gjort samma undersökning.

Grundskola

I grundskolan har andelen elever som instämmer med påståendena om stimulans och inflytande, minskat jämfört med föregående år. Två av tre elever instämmer, vilket är något mer än genomsnittet för alla kommuner.

Gymnasieskola

I gymnasieskolan har andelen elever som instämmer i påståendena minskat jämfört med föregående år och ligger även under genomsnittet för länet och långt ifrån målet.

	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
	Upplevd stimulans – Förskola		96 %	97 %	95 %	T2
	Upplevd stimulans – Grundskola		69 %	66 %	75 %	T2
	Upplevd stimulans – Gymnasieskola		48 %	44 %	55 %	T2
	Upplevelse av inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll – Förskola		85 %	87 %	85 %	T2
•	Upplevelse av inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll – Grundskola		69 %	66 %	70 %	T2
•	Upplevelse av inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll – Gymnasieskola		40 %	36 %	45 %	T2

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Ett fokusområde för utbildningsnämnden är att alla förskolor och skolor i kommunen ska hålla hög kvalitet. Det är något som bidrar till attraktiva livsmiljöer i hela Nacka. Alla förskolor och skolor ska vara goda miljöer för utveckling och lärande.

Arbete för att nå måluppfyllelse

För att följa upp att alla förskolor och skolor håller hög kvalitet kommer för det första de årliga enkätsvaren från föräldrar och elever i förskola och skola att följas upp. Resultatindikatorn som kommer att användas är andelen förskolor, grund- respektive gymnasieskolor där minst 80 procent av föräldrarna och eleverna uppger att de är nöjda.

För det andra kommer utbildningsnämnden att följa upp att andelen förskolor och skolor uppnår en minsta resultatnivå. Detta kommer att mätas på olika sätt beroende på skolform: 1) andelen förskolor med minst 20 procent förskollärare, 2) andelen grundskolor som presterar högre än förväntat både vad gäller meritvärde och andel elever som nått kunskapskraven i alla ämnen samt 3) andelen gymnasieskolor där andelen avgångselever med gymnasieexamen är minst 90 procent.

Trygghet och lärmiljö kommer att följas upp genom föräldrars enkätsvar gällande om deras barn är trygga i förskolan samt elevernas enkätsvar om de känner sig trygga i skolan. Därutöver kommer andelen förskolor och skolor utan allvarlig kritik i extern granskning av miljön att användas som en indikator. En mätmetod för detta behöver utvecklas, varefter målvärden kan anges.

Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet

Förskola

Indikatorn visar andelen förskolor med minst 80 procent nöjdhet bland föräldrar. Flertalet förskolor, 94 procent, når upp till denna nivå. I år är det sex förskolor som inte gör det. Förra året var det fem förskolor, och året innan det två förskolor.

Grundskola

Indikatorn visar andelen grundskolor med minst 80 procent nöjdhet bland föräldrar och elever. När det gäller grundskolorna nådde 82 procent av skolorna upp till detta när det gäller föräldrarna. När det gäller eleverna så var det endast 70 procent av skolorna som gjorde det. Det är en klar försämring jämfört med året innan. I grundskolan är det svårt att jämföra med 2015 då svarsgrupperna var delvis annorlunda. Resultatet för 2017 är oroande, även om man bör vara medveten om att flera skolor ligger strax under 80 procent.

Gymnasieskola

Indikatorn visar andelen gymnasieskolor med minst 80 procent nöjdhet bland föräldrar och elever. I gymnasieskolan når endast hälften av skolorna upp till 80 procent, vilket är ungefär som året innan. Även detta resultat är oroande, särskilt när det gäller de två skolor där bara en mindre del av eleverna kan rekommendera sin skola.

	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
•	Andel förskolor/skolor med minst 80 procent nöjda föräldrar/elever – Förskola		95 %	94 %	95 %	T2
•	Andel förskolor/skolor med minst 80 procent nöjda föräldrar/elever – Grundskola		83 %	70 %	85 %	T2
•	Andel förskolor/skolor med minst 80 procent nöjda föräldrar/elever – Gymnasieskola		56 %	50 %	60 %	T2

Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande

Föräldrar och elever är i hög grad trygga med sin förskola och skola.

Förskolan ligger kvar på sin höga nivå medan det har minskat något i grundskolan och är oförändrad i gymnasieskolan.

	Indikatorer		Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
	Trygghet och lärmiljö – Förskola		96 %	96 %	95 %	T2
•	Trygghet och lärmiljö – Grundskola		90 %	88 %	95 %	T2
•	Trygghet och lärmiljö – Gymnasieskola		92 %	92 %	95 %	T2

Stark och balanserad tillväxt

Det övergripande målet stark och balanserad tillväxt bryts inom utbildningsnämndens ansvarsområde ned till två fokusområden. För det första att föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola. För det andra att det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka och att anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här.

Arbete för att nå måluppfyllelse

Att det finns stora valmöjligheter i Nacka kommer att följas upp dels genom att det ska finnas tillgång till lediga platser inom förskola och skola i varje kommundel, dels genom andelen elever som får förstahandsvalet av förskoleklass respektive grundskola. För att följa upp Nackas attraktionskraft för anordnare inom utbildningsområdet så kommer en mätmetod att utvecklas. Därefter kan en resultatindikator och ett målvärde att anges.

Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola

Då indikatorn för grundskolan nästan är i nivå med utsatt mål, är den samlade bedömningen för fokusområdet grönt.

Förskola

Indikatorn visar om det finns tillgång till lediga platser i varje kommundel eller inte. Under våren har det funnits för få platser i Älta men Inspiras förskola öppnade en ny avdelning vilket gör att det nu finns tillgång till lediga platser i alla kommundelar.

Grundskola

Måttet är andel elever som får den skola de valt i första hand till förskoleklass och grundskola. Andelen som fick den skola de valt i första hand till höstterminen 2017 var 89,3 procent. Det är 2,0 procentenheter fler än förra året vilket innebär att andelen som fått sitt förstahandsval nästan når utbildningsnämndens mål på 90 procent för 2017. De som sökte till förskoleklass fick i högre grad den skola de valt i första hand än de som sökte till årskurs 7. Andelen var 96 procent till förskoleklass jämfört med 76 procent till årskurs 7. Andelen ökade jämfört med förra året till förskoleklass, medan andelen minskade något till årskurs 7.

Elev och vårdnadshavare gör tre val av skola. 97 procent fick något av sina två första val. Det är en ökning från 95 procent förra året. Nästan alla, 99,3 procent, kunde beredas plats på något av sina tre skolval. I de fall det inte gick kontaktades vårdnadshavarna och de valde en skola i fjärde hand och där fick de plats.

	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
	Tillgång till platser i förskolan i varje kommundel – Förskola		Ja	Ja	Ja	ΤI
•	Tillgodosedda förstahandsval vid val av skola – Grundskola		87 %	89 %	90 %	TI

Det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka. Anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här.

Redovisas i årsbokslutet.

Maximalt värde för skattepengarna

Som ett led i att uppnå målet maximalt värde för skattepengarna kommer utbildningsnämndens fokus att vara att Nackas förskolor och skolor ligger i kvalitetstoppen, jämfört med andra kommuner, att alla elever klarar skolan inom avsedd tid samt att nyanlända elever liksom alla elever får en god utbildning och får en god grund för högre studier och arbetslivet.

Arbete för att nå måluppfyllelse

För att följa upp att förskolor och skolor som verkar i Nacka ligger kvalitetsmässigt högt jämfört med vad som är fallet i andra kommuner kommer olika resultatindikatorer att användas för olika skolformer. För förskolan, grund- och gymnasieskolan kommer det att följas upp att Nacka placerar sig bland de tre högst rankade kommunerna vad gäller andelen nöjda föräldrar och elever. För grundskolan kommer uppföljningen att avse att Nacka placerar sig bland de tio bästa skolkommunerna i Sverige, mätt genom SKL:s sammanvägda resultat i Öppna jämförelser. För gymnasieskolan följs även upp att elevernas resultat i Nacka, mätt i form av betygspoäng, är bland de tio högsta av landets kommuner. Därutöver kommer utbildningsnämnden att följa upp andelen elever som nått samtliga kunskapskrav i årskurs nio respektive andelen elever som erhållit gymnasieexamen inom tre år. Nyanlända elevers resultat kommer att särskilt följas.

Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner

Nacka ligger bland de tre bästa av de tio kommuner som har genomfört undersökningen när det gäller förskolan. I grundskolan ligger Nacka på femte plats av de tio kommunerna.

 Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
Bland de tio bästa kommunerna i landet avseende elevresultat och bland de tre bästa kommunerna avseende andel nöjda föräldrar/elever i enkätundersökningen – Förskola		Nej	Ja	J a	T2

Alla elever klarar skolan inom avsedd tid

Redovisas i årsbokslutet.

Nyanlända elever i Nacka kommer snabbt in i skolan och får en god grund för högre studier och arbetsliv

Grundskola

Våren 2017 var det 33 elever i årskurs som var nyanlända, dvs hade kommit till Sverige i årskurs 6 eller senare. Det är något färre än året innan då 43 elever var nyanlända. Procentuellt är gruppen liten, mindre än 3 procent av samtliga elever i årskurs 9. Resultaten för de nyanlända eleverna varierar – en del har fått mycket goda resultat, medan andra enbart fått godkänt i enstaka ämnen. Genomsnittligt meritvärde för hela gruppen var 144. En fjärdedel hade meritvärden över 205, medan en fjärdedel låg under 85, vilket innebar att de endast fått betyg i en del ämnen. 39 procent blev behöriga till gymnasiet, vilket är något lägre än året innan, då andelen var 44 procent. Elever som har gått i skola längre tid i Sverige, har i genomsnitt högre resultat.

Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
Nyanlända elevers resultat – Grundskola		44 %	39 %	50 %	T2

Statsbidrag 2017

Följande tabell visar de statsbidrag som har sökts av utbildningsenheten och som påverkar utbildningsnämndens resultat. Det finns även statsbidrag relaterade till utbildningsområdet som går till kommunfinanserna centralt som inte redovisas här. Dessa är statsbidrag för maxtaxa och statsbidrag för kvalitetssäkrande åtgärder.

Statsbidrag utbildningsnämnden	Utfall T2	Årsprognos
Asylsökande barn m. fl. i förskola och skola	11 391 108	15 100 000
Vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige	140 619	207 000
Omsorg på kvällar, nätter och helger	578 357	874 000
Utbildning för barn som vistas i landet utan tillstånd	173 226	239 000
Samordnare för nyanlända elever	230 333	345 000
Summa	12 513 643	16 765 000

Särskilda uppdrag 2017

Utbildningsnämndens speciella uppdrag i mål och budget för 2017 redovisas nedan:

- se över checkarna för förskoleklass, grundskola och fritidshem när det gäller antal nivåer och relationen mellan dem.
- uppdraget är genomfört och presenteras i septembernämnden 2017.
- utvärdera samarbetet med Specialpedagogiska skolmyndigheten.
- tre utbildningar, två för skolan och en för förskolan har genomförts till dags dato och under våren 2018 planeras ytterligare en kurs som vänder sig till förskolan. Utvärderingar visar att kursdeltagarna har varit mycket nöjda såväl med innehållet som med formen. Det märks också på det stora antalet deltagare i de nätverk som startats, finansierade av utbildningsnämnden, för att fortsätta kompetensutvecklingen efter genomförd utbildning. Utbildningsenheten anser också att samarbetet har varit lyckat och att SPSM har varit tillmötesgående.

Ekonomiskt resultat

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på **34 584 tkr** för perioden januari – augusti 2017. Det sammanvägda överskottet beror till största delen på färre barn än vad befolkningsprognosen visade samt att mer stödinsatser via individresurser i likvärdighetsgarantin beviljats för hösten 2017 än under våren 2017. Skillnaden i befolkningsprognosen i augusti 2016 jämfört med augusti 2017 avseende budgetåret 2017 ligger till grund för lagd helårsprognos samt verkligt utfall under perioden januari - augusti 2017. Störst avvikelse är antalet förskolebarn och grundskolebarn. Antal förskolebarn ökar alltid successivt under hösten och det har beaktats i prognosen. Antal inskrivna elever i grundskola och gymnasieskolan är en osäkerhetsfaktor i början av terminen och detta har beaktats i lagd prognos. När det gäller antalet nyanlända barn och elever finns det en osäkerhet om hur många som kommer under hösten och hur detta påverkar utbildningsnämndens finansiella resultat.

Finansiell sammanställning

Verksamhet, tkr		Ack utfall 201	7	Ack budg	et 2017	Helår bu	udget och progno:	s 2017
Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget avvikelse	Budget netto	Prognos netto	Prognos avvikelse
Checkram	129 601	-1 711 941	-1 582 340	-1 613 055	30 715	-2 422 457	-2 399 457	23 000
Förskola och pedagogisk omsorg	69 835	-550 842	-481 007	-498 353	17 346	-732 836	-717 836	15 000
Vårdnadsbidrag	0	-183	-183	-373	190	-559	-559	0
Fritidshem	31 341	-172 768	-141 426	-140 683	-743	-216 769	-216 769	0
Öppen fritidsverksamhet	45	-3 782	-3 737	-3 581	-156	-5 413	-5 413	0
Förskoleklass	498	-39 432	-38 934	-39 303	369	-58 770	-58 770	0
Grundskola	15 229	-693 327	-678 098	-689 051	10 952	-1 043 726	-1 035 726	8 000
Grundsärskola	127	-16 893	-16 766	-17 174	408	-25 902	-25 902	0
Gymnasieskola	12 400	-225 798	-213 398	-215 926	2 529	-325 563	-325 563	0
Gymnasiesärskola	125	-8 917	-8 792	-8 613	-179	-12 919	-12 919	0
Övrig ram	3 695	-199 458	-195 763	-199 632	3 869	-288 225	-288 225	0
Likvärdighetsgarantin	3 245	-176 041	-172 796	-176 075	3 279	-252 890	-252 890	0
Öppen förskola	99	-4 155	-4 056	-4 020	-36	-6 030	-6 030	0
Nämnd, myndighet och huvudmanna	41	-18 253	-18 211	-18 340	129	-27 510	-27 510	0
Forskning och utveckling	310	-1 009	-699	-1 197	498	-1 795	-1 795	0
Summa	133 296	-1 911 399	-1 778 103	-1 812 687	34 584	-2 710 682	-2 687 682	23 000

Sammanställning över antal barn och elever

Antal barn och elever			Budget	Prognos												
Verksamhet	ianuari	februari	DOO NO	april	mai	juni	juli		Medel-	Budget	Budget	Helår				
verksammet	januari	januari	januari	Januari	Januari	iebruari	mars	aprii	maj	Juili	Juli	augusti	värde	2017	avvik	2017
Förskola och pedag. omsorg	6 320	6 457	6 523	6 567	6 555	6 727	5 803	5 607	6 320	6 642	-322	6 423				
Fritidshem	5 941	5 944	5 938	5 916	5 909	5 811	4 332	5 330	5 640	5 865	-225	5 823				
Förskoleklass	I 465	I 469	I 472	I 477	I 480	I 479	1 401	I 403	I 456	I 466	-10	I 497				
Grundskola	12 910	12 938	12 941	12 942	12 954	12 937	13 194	13 182	13 000	13 261	-261	13 074				
Grundsärskola	93	95	96	96	96	95	100	102	97	100	-3	104				
Gymnasieskola	3 555	3 536	3 526	3 508	3 497	3 519	3 519	3 519	3 522	3 5 1 5	7	3 587				
Gymnasiesärskola	43	44	44	44	45	45	45	45	44	43	- 1	45				
Summa exkl fritidshem	24 386	24 539	24 602	24 634	24 627	24 802	24 062	23 858	24 439	25 027	-588	24 730				

Investeringar

Utbildningsnämnden har inga investeringar att rapportera.

Åtgärdsplan

Utbildningsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget. Inga åtgärder redovisas.

Konsekvenser för barn

Senast kända nyckeltal visar att de allra flesta elever och föräldrar är nöjda med verksamheten i sin förskola och skola.

Bilagor

Resultatindikatorer UBN 2017

Susanne Nord Utbildningsdirektör Stadsledningskontoret Magnus Blomberg Controller utbildning Controllerenheten